

Norges Teknisk-Naturvitenskapelige
Universitet Ntnu

Røros, 21.04.2022

7491 TRONDHEIM

Vår ref.	Løpenr.	Arkivkode	Saksbehandler	Deres ref.
22/725-2	5278/22	K12	Ragnhild Trønnes	

**MELDING OM DELEGERT VEDTAK - SØLENDET NATURRESERVAT - DISPENSASJON TIL
INNSAMLING AV VENNLEVENDE INSEKTER - NTNU - RØROS KOMMUNE**

Saken er behandlet som delegert sak nr. **93/22**.

Det vises til søknad fra Elisabeth Stur, Institutt for Naturhistorie, NTNU Vitenskapsmuseet om tillatelse til innsamling av vannlevende insekter i Sølendet naturreservat, datert 24.03.2022.

Vedtak:

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, gis NTNU Vitenskapsmuseet v/ dr. Elisabeth Stur dispensasjon til innsamling av insekter i Sølendet naturreservat ved hjelp av håv og roteprøver i vannmasser.

Vilkår for dispensasjonen:

- 1. Dispensasjonen gjelder for inntil to dager i juli 2022.*
- 2. Dispensasjonen gjelder fangst av insekter ved bruk av de innsamlingsmetoder som er omsøkt.*
- 4. Det skal vises hensyn til plante- og dyrelivet under aktiviteten, og da særlig sjeldne plantearter slik som for eksempel svartkurle.*
- 5. Ferdsel må skje hensynsfullt. Motorferdsel er ikke tillatt.*

Vi gjør oppmerksom på at dette vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven og verneforskrift for Sølendet naturreservat. Søker må innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser.

Søknad

NTNU er i gang med et prosjekt som har fått økonomisk støtte fra Artsdatabanken til å samle inn og DNA-analysere vannmidd (Hydrachnidia), sviknott (Ceratopogonidae) og fjærmygg (Chironomidae) i og rundt kalkrike ferskvann i Norge. Prosjektperioden er fra mai 2022 til april 2025.

EATNEMENARPIE
/ VERDEN SARV

INDUSTRIJE
/ INDUSTRI

KULTUVRE
/ KULTUR

Post- og besøksadresse
Bergmannsgata 23
7374 RØROS
Telefon: 72 41 94 00

Org.nr: NO 939 898 743 MVA
Bankgiro: 4280.05.23022
Postgiro: 0801.59.20301
postmottak@roros.kommune.no

*Vaerien
Vuelie* *Pulsen
i fjellet*

Noen av lokalitetene NTNU har valgt ut som innsamlingslokaliteter, ligger i verneområder og de søker derfor om unntak fra vernebestemmelsene for Sølendet naturreservat i forbindelse med prosjektet. Det er planlagt én (maksimalt to) innsamlinger i løpet av 2022.

Det søkes om å samle flygende insekter med insekthåv og ta roteprøver fra bunnen av vassdragene med vannhåv (maskevidde 250 μm). Målet med roteprøvene er å samle insektlarver og vannmidd. Ingen av samle metodene vil påvirke eller endre miljøet vi prøveta.

Planen er å ha en dagstur i uke 28, helst på en dag uten regn for å få noen mygg i håven. Men skulle det komme noen uforventet som sykdom eller lignende måtte det være på en annet tidspunkt i juli.

Verneformål og områdebeskrivelse

Sølendet naturreservat ble fastsatt ved kgl. res. Av 27.09.1974, og utvidet ved Kronprinsreg. res. av 21.12.1990. Forvaltningsmyndigheten er lagt til Røros kommune. Søknaden anses ikke av prinsipiell betydning, og behandles derfor delegert.

Formålet med fredningen er å «bevare et større slåttemyrområde med en særlig rik og egenartet vegetasjon og flora som har særskilt vitenskapelig og pedagogisk betydning, samt å bevare enkelte plantearter som er sjeldne eller som har særlig plantegeografisk interesse».

Sølendet dekker et areal på ca. 3 200 da, der halvparten består av myr (hovedsakelig rikmyr), en femtedels engskog og resten hei eller heiskog. Området har flere natur- og kulturhistorie verdier, er svært artsrikt og har i flere tiår vært sentral i ulike vitenskapelige prosjekter i regi av NTNU og Vitenskapsmuseet. Et av hovedfokusene for forskningen er effekten av slått på vegetasjonen, og det foreligger en egen skjøtselsplan for området som angir konkrete planer for gjennomføring av slått som skjøtsel. Både landskapsbildet og artsrikdommen, som er en del av verneformålet, er kulturbetinget gjennom aktiv skjøtsel av området, og SNO utfører årlig skjøtsel her.

Hjemmelsgrunnlag

1. Forskrift om Sølendet naturreservat, Røros kommune, Sør-Trøndelag.
2. Naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 og 48

Forvaltningsmyndighetens vurdering

Iht til verneforskriften for Sølendet naturreservat er det ingen direkte forbud mot fangst av insekter, men verneforskriften åpner heller ikke for at det kan gis tillatelse til den type aktivitet. Jf. kapittel IV nr 3 må det ikke iverksettes tiltak som kan skade naturmiljøet. Her følger en liste over tiltak, som ikke er uttømmende. En del av verneformålet er også den vitenskapsbaserte og pedagogiske betydningen som området har, og søknaden kommer som et ledd i et forskningsprosjekt i regi av NTNU og Artsdatabanken. Dette vil være å anse som i tråd med verneformålet, og eventuelle mindre ulemper og forstyrrelser ved innsamlingen vil kunne veies opp ved tiltakets vitenskapelige verdi. I forskriften er det åpnet for å dispensasjon til vitenskapelige undersøkelser, men denne konkrete dispensasjonsregelen ble opphevet ved innføring av naturmangfoldloven, og §48 i naturmangfoldloven vil være gjeldende (jf. nml §77)

Iht. til nml. §48 kan dispensasjon gis dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdien nevneverdig. Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det vises i den forbindelse til Miljødirektoratets rundskriv M106-2014 om forvaltning av verneforskrifter, der det står at nytten av et forskningsprosjekt må vurderes opp mot omfanget av eventuelle inngrep eller tiltak og de ulemper forskningen ellers medfører. Det er først og fremst aktuelt å gi dispensasjon til tiltak når det er nødvendig for forskning. Det vitenskapelige motivet bak vernet vil kunne begrunne en mer liberal dispensasjonspraksis når det ikke er tale om etablering av faste anlegg (ny infrastruktur) eller terrenginngrep i verneområdene.

En vesentlig del av verneformålet i Sølendet er å bevare området vegetasjon som anses som særlig artsrik. Som en del av det økologiske samspillet vil insekter være en avgjørende faktor for pollineringen, og videre spredning og opprettholdelse av vegetasjon og flora, og utgjør derfor en sentral økosystemfunksjon. Mange sjeldne arter vil også være avhengig av sjelden og/eller artsspesifikke insekter for pollinering. Innsamling av insekter i utstrakt omfang vil derfor være å anse som negativt for naturmiljøet og vegetasjonen. Det søkes her spesifikt på tre arter som ikke har en særskilt rolle i pollinering. Omsøkte tiltak er av et såpass beskjedent omfang, og i en svært begrenset periode, at det ikke vil føre til noen endring av naturmiljøet, eller påvirke verneverdiene i nevneverdig grad (jf nml §§ 8 og 10). Det oppgis at innsamlingen ikke skal medføre noen form for graving i vegetasjon/jord. Innsamlingsmetode anses som dagens praksis for denne type forskning, og det stilles vilkår om hensyntaking til vegetasjon i området ved ferdsel og innsamling (jf nml §12).

Innsamlingen vil foregå inntil to dager i juli 2022. Det planlegges innsamling én dag i uke 28, men innsamlingen er væravhengig, så konkret dato kan ikke angis. Det kan også være behov for ytterligere én dag senere i sesongen.

Omsøkte tiltak vil gi en økt kunnskap om artene og økosystemet i Sølendet naturreservat, og vil ikke være negativt for verneverdiene. Kommunen mener derfor at det kan gis dispensasjon etter nml § 48.

Det gjøres oppmerksom på at vedtaket vil bli registrert i Miljøvedtaksregisteret.

Klageadgang

Dispensasjonen er å anses som et enkeltvedtak etter forvaltningslovens kapittel VI, og kan påklages innen tre uker fra den dag du mottar dette brevet. En klage bør være begrunnet, og sendes til Rørøros kommune, Bergmannsgata 23, 7374 Rørøros eller postmottak@roros.komune.no

Med hilsen

Ragnhild Trønnes
Naturforvalter

Sakspapirer:

29.03.2022 SØKNAD OM UNNTAK FRA VERNEBESTEMMELSENE FOR SØLENDET
NATURRESERVAT

21.04.2022 SØLENDET NATURRESERVAT - DISPENSASJON TIL INNSAMLING AV
VENNLEVENDE INSEKTER - NTNU - RØROS KOMMUNE

Kopi:
Statsforvalteren i Trøndelag

Røros kommune

Statens naturoppsyn v Tom Johansen